

Medždžida Kreso*

JAČANJE POZICIJE NEZAVISNOSTI SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

SAŽETAK

U strukturi pravosuđa u Bosni i Hercegovini Sud BiH, kao jedini redovni sud na državnom nivou, ima posebnu, ali i izuzetno značajnu ulogu. Sud BiH je osnovan radi provođenja određenih nadležnosti Ustavom dodijeljenih državi BiH, ali i onih koje proizilaze iz Evropske konvencije o ljudskim pravima, te drugih međunarodnih dokumenata, s ciljem obezbjeđenja efikasne sudske zaštite u tim oblastima. Njegove glavne nadležnosti su krivična, građanska i upravna na državnom nivou, te apelaciona nadležnost u odnosu na odluke koje donese isti sud u prvom stepenu. U radu se želi ukazati na veliku, zapravo presudnu važnost institucionalnog jačanja pozicije nezavisnosti pravosudnih organa BiH, kao garanata vladavine prava u Bosni i Hercegovini, ali i na druga značajna pitanja koja se odnose na organizaciju i način rada toga Suda.

Ključne riječi: pravosuđe BiH, Sud BiH, nadležnost Suda BiH, nezavisnost pravosuđa.

UVOD

Sud BiH osnovan je kako bi se omogućilo provođenje nekih od nadležnosti Ustavom dodijeljenih državi BiH, te obezbijedila efikasna sudska zaštita u tim oblastima.¹ U strukturi pravosuđa u Bosni i Hercegovini Sud

* Predsjednica Suda Bosne i Hercegovine.

¹ Vidi čl. 1. Zakona o Sudu BiH ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 29/00, "Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 52/00 i "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 40/00): "Da bi se osiguralo efikasno ostvarivanje nadležnosti države Bosne i Hercegovine i poštovanje ljudskih prava i vladavine zakona na njejoj teritoriji, osniva se Sud Bosne i Hercegovine."

BiH ima specifičnu ulogu, utoliko što je to jedini redovni sud na državnom nivou. Njegove nadležnosti podrazumijevaju krivičnu, građansku i upravnu, i to u segmentima u kojima sudska zaštita mora biti obezbijedena na državnom nivou, te apelacionu nadležnost u odnosu na odluke koje doneše isti sud u prvom stepenu. Obezbjedenje efikasne sudske zaštite u oblastima koje su isključiva nadležnost države BiH obaveza je koja proizilazi, ne samo iz Ustava, već i Evropske konvencije o ljudskim pravima i drugih međunarodnih dokumenata. Sud je nastao kao institucija za kojom je potrebu prepoznala međunarodna zajednica u BiH i koja je izgrađena uz njenu jaku podršku. Iako bi ta činjenica trebala biti potvrda legitimiteta i neophodnosti postojanja ovakvog suda, ona je upravo razlog zašto je Sud BiH često osporavan od nekih domaćih organa, a njegovo postojanje dovodi se u kontekst neosnovanog zadiranja u ovlasti Ustavom dodijeljene entitetima u BiH.

Želim ukazati na važnost institucionalnog jačanja pozicije nezavisnosti pravosudnih organa BiH, kao garanata vladavine prava u Bosni i Hercegovini. Tema je aktuelna zbog činjenice da upravo u ovom periodu Sud BiH predstavlja metu čestih napada, a u okviru sve otvorenijih političkih zahtjeva za ukidanjem cjelokupnog državnog pravosuđa ili smanjenja njegovih nadležnosti. Pri tome se zanemaruje značaj koji državno pravosuđe ima za pravnu sigurnost na cijeloj teritoriji zemlje, te da svako slabljenje Suda i Tužilaštva BiH, znači i slabljenje trećeg stuba vlasti na državnom nivou, a to je sudska vlast neophodna za normalno funkcionisanje državnog aparata.

Nastanak Suda BiH i njegova uloga

Venecijanska komisija Vijeća Evrope je 1998. godine bila zadužena od Ureda visokog predstavnika u BiH, kao garanta očuvanja mira i vladavine zakona u BiH, da ispita potrebu osnivanja državne pravosudne institucije. Navodeći kao jedan od *propusta* u Ustavu da se definiše pozicija državnog pravosuđa, Komisija je zaključila da nema prepreke u Ustavu za osnivanje pravosudnih institucija na državnom nivou. Štaviše, Komisija je bila mišljenja da država mora biti u mogućnosti da osniva institucije kojima će garantovati efektivno provođenje državnih zakona, obzirom da ima zakonodavne ovlasti za njihovo donošenje, te naročito obzirom na činjenicu da BiH karakteriše slabo federalno uređenje i da zbog toga ne može garantovati konzistentnu primjenu i tumačenje zakona na cijeloj svojoj teritoriji. Stoga, prema mišljenju Venecijanske komisije, država *mora* biti u mogućnosti da osniva pravosudne institucije na nivou države. Tačnije,

ukoliko bi nepostojanje takve sudske instance na bilo koji način slabilo Ustavni sistem BiH i efikasno provođenje državnih zakona, BiH mora osnovati takvu sudsku instancu.²

Ovakvo mišljenje, kao i naknadna, izričita preporuka Vijeća za implementaciju mira u BiH u pravcu osnivanja suda na nivou države, bilo je osnov da se krene u osnivanje današnjeg Suda BiH sa isprva ograničenim nadležnostima u upravnim i građanskim stvarima vezanim za državne organe, kao i odlučivanje o izbornim žalbama.³

Nakon što je 2001. godine pred Ustavnim sudom BiH osporen Zakon o osnivanju Suda BiH i nadležnosti koje su njime date ovom sudu, Ustavni sud je svojom Odlukom U 26/01 od 28.9.2001. godine, potvrdio da su nadležnosti koje propisuje Zakon o Sudu BiH, ne samo sukladne Ustavu BiH, već i neophodne za izvršenje nadležnosti države. Ustavni sud je ocijenio da je Bosna i Hercegovina, funkcionišući kao demokratska država, ovlaštena da u oblastima iz njene nadležnosti, osim Ustavom izričito predviđenih, uspostavi i druge mehanizme i dodatne institucije koje su joj potrebne za izvršenje njenih nadležnosti, uključujući i uspostavljanje suda za jačanje pravne zaštite njenih građana i osiguranje poštovanja principa Evropske konvencije o ljudskim pravima.⁴ Pored toga, u istoj odluci Ustavni sud je istakao:

„§24. Može se očekivati da će uspostavljanje Suda Bosne i Hercegovine biti važan elemenat u osiguranju da institucije Bosne i Hercegovine djeluju u saglasnosti sa vladavinom prava i da zadovoljavaju uvjete Evropske konvencije u pogledu pravičnih suđenja pred sudovima i efektivnih pravnih lijekova.”

Postepeno jačanje državnog pravosuđa

Nakon osnivanja Suda BiH, Vijeće sigurnosti UN-a je 2003. godine donijelo rezoluciju br. 1503 u okviru strategije okončanja rada Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ)⁵. Rezolucijom je utvrđena obaveza BiH da preduzme odgovarajuće radnje u vezi sa podizanjem optužnica i krivičnim gonjenjem lica osumnjičenih za ratne zločine, a jačanje nacionalnih pravosudnih sistema označeno kao ključno za funkcionisanje pravne države općenito. Kada je u pitanju provođenje strategije

² Vidi Mišljenje Venecijanske komisije CDL(1998)079 o potrebi postojanja pravosudnih institucija na nivou države Bosne i Hercegovine, od 7.10.1998.

³ Vidi prvi Zakon o Sudu BiH, op.cit, čl. 13.

⁴ Odluka br. U 26/01 od 28.9.2001. godine, §26.

⁵ Rezolucija Ujedinjenih nacija br. 1503 (2003) koju je prihvatilo Vijeće sigurnosti na svojoj 4817. sjednici, 28.8.2003. godine.

okončanja rada MKSJ-a, Sud BiH je *eksplicitno identificiran* kao jedini sud osposobljen za preuzimanje predmeta proslijeđenih od MKSJ-a pravosudnim organima BiH, kao i za procesuiranje nižerangiranih počinitelja ratnih zločina protiv kojih postupci nisu ni pokrenuti pred MKSJ-om. Rezolucijom je UN pozvao kako domaće vlasti, tako i međunarodnu zajednicu da hitno uspostave i omoguće početak rada vijećima za ratne zločine u okviru Suda BiH. Kao rezultat takvih međunarodnih obaveza, 2004. godine nadležnost Suda BiH proširena je i na krivičnu oblast, tj. za djela koja su propisana novim državnim krivičnim zakonodavstvom iz 2003. g., među kojima su najvažnija djela iz oblasti međunarodnog krivičnog prava, te djela organizovanog kriminala, privrednog kriminala i korupcije. Dakle, kontinuirano jačanje i ulaganje u Sud BiH od 2003. godine pa do danas, *direktna je posljedica Rezolucije Ujedinjenih nacija*, te u tom kontekstu predstavlja međunarodnu obavezu Bosne i Hercegovine, koju je ona kao država dužna ispuniti.

Od samog početka svog uspostavljanja Sud je uživao nesebičnu podršku međunarodne zajednice, koja je od 2005. do danas uložila oko 60 miliona eura u izgradnju njegovih kapaciteta, kao i kapaciteta Tužilaštva BiH. Ovaj sud prepoznat je kao institucija koja ima ključnu ulogu u borbi protiv organizovanog kriminala koji često prevazilazi administrativne granice interno rascjepkanih pravnih sistema u BiH, ali i granice sa susjednim zemljama. To je jedini sud u zemlji koji je adekvatno osposobljen za pružanje podrške svjedocima i primjenu svih mjera zaštite svjedoka, te sud koji ima najnapredniji program javnog informisanja i saradnje sa zajednicom.

Imajući u vidu navedene nadležnosti i obim poslova, uspostavljanje Suda BiH nesumnjivo je doprinijelo postizanju veće pravne koherentnosti, pravne sigurnosti i uopšte vladavine prava, a time je dat i doprinos stabilnosti i napretku društva i države BiH.

Značaj Suda BiH za razvoj prakse i kontinuitet Međunarodnog tribunala za bivšu Jugoslaviju

Kada je u pitanju naslijeđe Haškog tribunala - kao vrlo važan aspekt njegove strategije zatvaranja, Sud BiH je institucija koja osigurava njegovo očuvanje zahvaljujući bogatoj sudskoj praksi kroz koju primjenjuje međunarodno humanitarno pravo, te uvodi praksu MKSJ-a u svojim presudama. U tom smislu, presude ovog suda čije sudije su u proteklih 7 godina rada stekle specijalizirana znanja služe kao svojevrsni vodič za postupanje drugih sudova koji se bave manje kompleksnim predmetima ratnih zločina.

MKSJ praksa, kao i korištenje utvrđenih činjenica od strane MKSJ u postupcima u BiH, od neprocjenjivog je značaja za sačuvanje naslijeđa Tribunala, te što je važnije, efikasnost sudskih postupaka u predmetima ratnih zločina u zemlji. Naime, „Zakonom o ustupanju predmeta od strane MKSJ-a Tužilaštvu BiH i korištenju dokaza pribavljenih od MKSJ-a u postupcima pred sudovima u BiH“ omogućeno je preuzimanje kao dokazanih činjenica koje su u pravomoćno okončanim sudskim postupcima utvrđene pred MKSJ-om. Takođe omogućeno je i korištenje dokaza prikupljenih od organa MKSJ-a u postupcima koji se vode pred domaćim sudovima. Imajući u vidu obimnost dokaznog materijala i trajanje postupaka u predmetima ratnih zločina, a zbog obaveze dokazivanja različitih elemenata bića krivičnih djela iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava, od velikog je značaja mogućnost skraćivanja postupka preuzimanjem nekih činjenica kao utvrđenih, svakako uz uslove koje propisuje pomenuti zakon. Ovakva praksa omogućila je ubrzanje postupaka koji se svi vode za djela počinjena prije 17, 18 ili 20 godina, za koja je efikasnost u postupanju od prevashodnog značaja.

Sve navedeno važno je zbog cjelokupnog razumijevanja specifičnog položaja koji ima Sud BiH za implementaciju Dejtonskog mirovnog sporazuma i izgradnju mira u BiH i u regiji.

Konačno, posmatrano sa aspekta sve intenzivnijeg razvoja međunarodnog krivičnog prava sistem procesuiranja ratnih zločina u BiH predstavlja svijetao primjer ostvarenja *principa komplementarnosti*, koji se zagovara kao temeljni princip borbe protiv nekažnjivosti počinilaca ratnih zločina bilo gdje da su počinjeni. Prema tom principu, zločini se primarno trebaju procesuirati tamo gdje su počinjeni, ukoliko je država za to spremna i sposobna, a tek ukoliko ne postoji spremnost, procesuiranje se vrši pred međunarodnim tribunalima, kako stalnim tako i onim *ad hoc*. Iz međunarodne perspektive fascinantno je uspjeh BiH društva, kao postkonfliktnog, da uprkos nedavnoj ratnoj prošlosti uspostavi model pravosuđa koji služi kao primjer drugim zemljama i čije presude se izučavaju na institutima za međunarodno pravo širom svijeta. U tom smislu, prema riječima predsjednice međunarodnog suda za Sierra Leone, sudije Shireen Fisher, ovaj sud je:

„Pionir principa komplementarnosti, jer je držeći se međunarodnih standarda pravičnog suđenja, te primijenjujući i doprinoseći međunarodnom pravu, Odjel za ratne zločine Suda BiH procesuirao više predmeta, za manje novaca, i u kraćem vremenskom periodu, nego bilo koji drugi sud

za ratne zločine – nacionalni, međunarodni, hibridni ili ad hoc.⁶

Slične ocjene dao je i Human Rights Watch u svom izvještaju „Pravda za najteža krivična djela: iskustvo međunarodne pomoći pred Sudom Bosne i Hercegovine“ iz marta 2012. godine, navodeći da:

„Zemlje koje žele pokrenuti krivična gonjenja za najteža krivična djela, mogu učiti iz iskustva BiH sa Odjelom za ratne zločine.“⁷

Osporavanje Suda i Tužilaštva BiH

Uprkos svim navedenim činjenicama i kontinuiranom prepoznavanju značaja državnih pravosudnih institucija u BiH od strane međunarodnih organizacija, isti značaj im se ne daje od strane domaćih organa. Tako u ovom momentu, kad se Sud BiH nakon 12 godina rada uz podršku međunarodnih sredstava, treba potpuno osloniti na domaće kapacitete, najveći izazov predstavlja neizvjesnost njegovog opstanka zbog političkih nastojanja za njegovim ukidanjem ili umanjnjem njegovih nadležnosti. Naime, kao što je ranije navedeno, Sud i Tužilaštvo BiH su zbog svog načina nastanka, tj. ekstenzivnim tumačenjem Ustava BiH od strane Venecijanske komisije, kasnije potvrđenom od Ustavnog suda BiH, predmet stalnog osporavanja i često su nazivani neustavnim institucijama koje kao takve nemaju uporište u Ustavu BiH. Bez obzira na činjenicu da je Sud BiH uspostavljen zakonom, a čiju ustavnost je potvrdio Ustavni Sud BiH svojim odlukama, i bez obzira što je materijalno i kadrovski u potpunosti osposobljen i u mogućnosti da odgovori svim izazovima svoje nadležnosti, Sud se nalazi u situaciji da se potreba za njegovim postojanjem kontinuirano osporava, a politički motivisane tvrdnje o njegovoj neefikasnosti ili pristranosti u radu ozbiljno narušavaju njegov kredibilitet i povjerenje javnosti u rad državnog pravosuđa.

Najprije je u aprilu 2011. godine Predsjednik Republike Srpske (RS) najavio, a zatim Skupština tog entiteta usvojila, prijedlog za održavanje referendumu na kojem bi se građani RS-a izjasnili o podršci radu Suda i Tužilaštva BiH⁸. Nakon reakcija međunarodne zajednice, uključujući aktivnu ulogu Visoke predstavnice EU za vanjsku politiku i sigurnost EU, gđe. Cathrine Ashton, prijedlog za referendum je povučen, a ustanovljen je tzv.

⁶ Vidi članak Shireen Avis Fisher, *Never Forget... Institutional Amnesia*, dostupan na: <http://lawyerblog.com/never-forget-institutional-amnesia/>.

⁷ Izvještaj Human Rights Watch-a od 1.3.2012. *Pravda za najteža krivična djela: iskustvo međunarodne pomoći pred Sudom Bosne i Hercegovine (Justice for Atrocity Crimes Lessons of International Support for Trials before the State Court of Bosnia and Herzegovina)*, dostupno na: http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/bosnia0312_0.pdf.

⁸ Referendumsko pitanje trebalo je da glasi: *Da li podržavate nametnute zakone visokog predstavnika i međunarodne zajednice, posebno o Sudu i Tužilaštvu BiH, i njihovu neustavnu verifikaciju u Parlamentarnoj skupštini BiH.*

Strukturirani dijalog o pravosuđu između EU i BiH. Strukturirani dijalog predstavlja oblik pretpristupnih razgovora o ključnim pitanjima u oblasti pravosuđa i temeljnih prava, što čini Poglavlje 23. Evropske pravne stečevine (*Acquis*).

Na prvom sastanku Strukturiranog dijaloga u junu 2011. u fokusu se našao rad Suda i Tužilaštva BiH, međutim na samom početku je istaknuto da se neće dovoditi u pitanje postojanje niti ustavnost tih državnih pravosudnih institucija, te da će to biti pretpostavka za daljnje diskusije. Uprkos tome, u februaru 2012, uporedo sa započetim procesom strukturiranog dijaloga, u parlamentarnu proceduru stavljen je prijedlog zakona o prestanku rada Suda i Tužilaštva BiH, prema kojem je predviđeno gašenje ovih institucija u roku od 30 dana od stupanja na snagu zakona. Prijedlog zakona nije usvojen, ali je njegovo pojavljivanje u parlamentarnoj proceduri dodatno doprinijelo podriivanju povjerenja u državni sud i tužilaštvo.

Konačno, uslijedili su zahtjevi za brisanjem člana 7. postojećeg Zakona o Sudu BiH kojim se definišu njegove nadležnosti i štite vrijednosti zagarantovane ustavom, iako je taj član, kao što je ranije navedeno prošao provjeru Ustavnog suda BiH u pogledu postojanja Ustavnog osnova.⁹ Naime, navedenim članom propisana je nadležnost Suda BiH za krivična djela propisana entitetskim krivičnim zakonima kada ona ugrožavaju suverenitet, teritorijalni integritet, političku nezavisnost i međunarodni subjektivitet Bosne i Hercegovine ili kada imaju štetne posljedice po njen privredni poredak. Suvišno je napominjati da je za svaku zemlju od suštinske važnosti da sudu koji ima nadležnost na cijeloj teritoriji države dodijeli ovlasti za rješavanje krivičnih djela kojima se ugrožavaju državni interesi i štiti njen suverenitet, teritorijalni integritet ili politička nezavisnost. Nesporno je da je takav mehanizam zaštite neophodan za funkcionisanje države. Takođe, obzirom da je Ustavni sud jedini relevantni i mjerodavni organ za ocjenu ustavnosti zakona i tumačenje Ustava BiH, te da su njegove odluke konačne i obavezujuće - uključujući i odluku koja se odnosi na član 7. Zakona o Sudu, njihovo eventualno preispitivanje ili dovođenje u pitanje ne doprinosi konstruktivnoj raspravi o unaprijeđenju pravosuđa u BiH. Time se ne osporava samo nadležnost Suda BiH, već i autoritet Ustavnog suda BiH.

Uprkos svim pomenutim osporavanjima rada Suda, koja ne idu samo ka ograničenju i sužavanju njegovih nadležnosti, već direktno pozivaju na njegovo ukidanje, Sud BiH i dalje ostaje ključna institucija za implementa-

⁹ Vidi Odluku Ustavnog suda BiH u predmetu U 16/08 od 28.3.2009. g. o ustavnosti člana 7. (raniji član 13. Zakona o Sudu BiH).

ciju dvije važne usvojene strategije na državnom nivou. To je Strategija za rad na predmetima ratnih zločina, te Strategija BiH za borbu protiv organizovanog kriminala. Ove dvije strategije su od presudnog značaja za bh društvo, državu BiH i proces njenih evropskih integracija. Ispunjenje ovih strategija visoko je na listi prioriteta EU kada je u pitanju sticanje kandidatskog statusa BiH i početak pregovora o pridruživanju. Nažalost, sistemsko podrivanje rada ovog pravosudnog organa vodi ka potpunoj marginalizaciji njegovog rada, što otvara vrata dezintegrativnim procesima u pravosudnom sistemu koji je ključni za proces pridruživanja EU.

Strukturirani dijalog kao forum za razmatranje uloge i značaja državnog pravosuđa

Strukturirani dijalog EU i BiH o temama koje čine Poglavlje 23. Pravne stečevine EU (pravosuđe i unutrašnja sigurnost), predstavlja integralni dio procesa stabilizacije i pridruživanja. Iako je započeo kao odgovor na oštra osporavanja državnog pravosuđa, on bi trebao biti osnov za konstruktivnu diskusiju u okviru koje bi se ojačali temelji na kojima ono stoji. Naime, jedan od prioriteta u predstojećim razgovorima trebalo bi biti ustavno pozicioniranje Suda i Tužilaštva BiH kao nezavisnih institucija, a kako bi se izbjegla osporavanja njihovog rada koja vraćaju proces izgradnje državnog pravosuđa decenijama unazad.

Na taj način Sudu BiH bi se garantovala nezavisnost od zakonodavne i izvršne vlasti i bilo bi onemogućeno da se njegova opstojnost svakodnevno koristi kao političko sredstvo. Pritom je potrebno imati u vidu da postojeće kontinuirano stanje krize narušava povjerenje javnosti u državne institucije pravosuđa i dovodi u sumnju vladavinu zakona u zemlji.

U tom pravcu preporuku je dala i Venecijanska komisija u svom posljednjem mišljenju posvećenom „Pravnoj sigurnosti i nezavisnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini“ usvojenom na plenarnoj sjednici 15-16. juna 2012. godine.¹⁰ Važno je reći da je ovakvo mišljenje doneseno *u kontekstu postojećeg Strukturiranog dijaloga* EU i BiH o radu pravosuđa, tj. na izričit zahtjev Evropske komisije. U oktobru 2011. godine, od Venecijanske komisije traženo je da izda mišljenje o „*načinu na koji pravosudni okvir, podjela vlasti i postojeći mehanizmi koordinacije utiču na pravnu sigurnost i nezavisnost pravosuđa u Bosni i Hercegovini*“.¹¹ Stoga preporuke

¹⁰ Mišljenje Venecijanske komisije (Evropska komisija za demokratiju kroz pravo) br. 648/2011 od 18.6.2012. *O pravnoj sigurnosti i nezavisnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini (Opinion on Legal Certainty and the Independence of the Judiciary in Bosnia and Herzegovina)*, dostupno na:

¹⁰ [http://www.venice.coe.int/docs/2012/GDL-AD\(2012\)014-e.pdf](http://www.venice.coe.int/docs/2012/GDL-AD(2012)014-e.pdf).

¹¹ *Ibid.* 1.

Komisije date u tom kontekstu treba najozbiljnije shvatiti kao pravac u kojem se treba razmišljati kada je u pitanju jačanje pravosudnog sistema u Bosni i Hercegovini.

U mišljenju je istaknuto da se strukturni napredak i razvoj BiH mogu ostvariti samo kroz ustavne promjene, i u tom smislu posebno je naglašeno jačanje pravosudnih institucija na državnom nivou. Naime, prepoznato je da Sud BiH ima dosta uske nadležnosti, koje su kao takve zasnovane na postojećem Ustavu BiH, tumačenom prema teoriji „konkludentnih ovlaštenja“ države. No pored toga prepoznato je da tako definisane nadležnosti ne doprinose u dovoljnoj mjeri harmonizaciji primjene prava u zemlji, posebno zbog činjenice da je BiH jedina država u Evropi koja nema vrhovni sud koji bi mogao obavljati ovu funkciju. U tom smislu kao kratkoročni cilj sugeriraju se proširenje nadležnosti na državnom nivou, u smislu donošenja nekih okvirnih zakona u oblastima koje nisu politički osjetljive, a sve u cilju ostvarenja veće pravne koherentnosti i ujednačenosti pravnog sistema (kao dugoročni cilj preporučuje se osnivanje vrhovne sudske instance u BiH).

U istom mišljenju predloženo je osnivanje nove državne pravosudne institucije – *Apelacionog suda BiH* odvojenog od postojećeg Suda BiH. Takva preporuka nesporno potvrđuje značaj koji se daje jačanju pravosudnih institucija BiH i na nedvosmislen način daje podršku cjelokupnom državnom pravosuđu, a ne procesima koji bi vodili ka njegovom slabljenju. To je prvi korak, koji će možda u budućem periodu voditi ka stvaranju neke vrste krovne pravosudne institucije u BiH za kojom je evidentno da postoji potreba, te koja će služiti kao poveznica postojećih fragmentiranih sistema pravosuđa koji postoje u BiH.

STRENGTHENING THE POSITION OF INDEPENDENCE OF COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

ABSTRACT

In the structure of the judiciary in Bosnia and Herzegovina, State Court, as the only regular court at the state level, has special, but very important role. Court has been established in order to carry out certain responsibilities assigned to the State of Bosnia and Herzegovina by the Constitution, as well as those arising from the European Convention on Human Rights and other international instruments, with the aim of ensuring effective judicial protection in those areas. It's main jurisdictions are criminal, civil

and administrative jurisdiction at the state level, and appellate jurisdiction over the decisions made by the same court in the first instance. This paper aims to point out the great, in fact, the critical importance of institutional strengthening of the position of independence of the judiciary in Bosnia and Herzegovina, as guarantors of the rule of law in Bosnia and Herzegovina, but also on other important issues relating to the organization and operation of the Court.

Key words: Judiciary of BH, State Court, the jurisdiction of the Court, the independence of the judiciary.